

TYÖEHTOSOPIMUKSEN YLEISSITOVUUDEN VAHVISTAMISLAUTAKUNTA

TOIMINTAKERTOMUS 2012

YLEISTÄ

Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunta perustuu lakiin työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta (56/2001). Se puolestaan liittyy samanaikaisesti annettuun työ-sopimuslakiin (55/2001). Vahvistamislautakunnan tehtävänä on vahvistaa, mitkä työehtosopi-mukset ovat työsopimuslaisia tai erityyppisissä (756/2011) tarkoitettulla tavalla yleissito-via ja mitkä ovat yleissitovuutta vailla.

Vahvistamislautakunnan toimikausi on viisi vuotta. Valtioneuvosto asetti 26.5.2011 lautakunnan sen kolmanneksi toimikaudeksi 1.6.2011 – 31.5.2016.

Vahvistamislautakunta muodostuu sivutoimisesta puheenjohtajasta ja kahdesta sivutoimisesta jäsenestä. Heillä kaikilla on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja hänen varajäsenensä on oltava tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneita ja heidän sekä muiden jäsenten on oltava työsuhteasioihin ja työhöihin perehtyneitä. Lautakunnan puheenjohtaja, jäsenet tai hei-dän varajäsenensä valitaan henkilöistä, joiden ei voida katsoa edustavan työnantajien eikä työn-tekijöiden etua. Lautakunta voi ottaa sihteerin tai sihtereitä.

Vahvistamislautakunta toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä. Se on tehtävässään riip-pumaton. Lautakunnassa käsiteltävät asiat valmistellaan ministeriön työsuojeluosaston työehto-asiainryhmässä, joka toimii muutoinkin lautakunnan toimistona.

Vaikka työehtosopimukset tehdään sopimuskaudeksi kerrallaan, niitä koskevia vahvistamispää-töksiä ei tehdä sopimuskausittain. Kun uudeksi sopimuskaudeksi tehtyä työehtosopimusta on vahvistamislaisissa tarkoitettussa mielessä pidettävä samana kuin sitä, jota aikaisempi päätös kos-kee, ei uutta päätöstä yleensä ole tarpeen tehdä. Yleissitovuutta koskeva päätös on voimassa kunnes lautakunta on uudelleen käsittelemään koskevasta hakemuksesta tai oma-aloitteisesti päättä-nyt toisin tai kunnes työtuomioistuin on käsitellyt lautakunnan uutta päätöstä koskevan valituk-sen.

Työehtosopimuskeskustelussa tapahtuvien muutosten vuoksi vahvistamislautakunta joutuu harkitse-maan, onko vahvistamisen edellytyksissä tai työehtosopimusten yksilöinnissä tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka edellyttävät lautakunnan käsittelemään. Uutta käsittelemään edellyttää työehtosopimuk-sen soveltamisalan muuttuminen ja sopimusosapuolten vaihtuminen. Silloin kun soveltamisala muuttuu tai osapuolet vaihtuvat, sopimusta ei voida enää pitää sinä samana, jota aikaisempi pää-tös koski. Näiden lisäksi esimerkiksi kokonaan uudet ja entisistä sopimuksista yhdistetyt työeh-tosopimukset edellyttävät uusien vahvistamispäätösten tekemistä.

Jotta lautakunta pystyy asianmukaisesti seuraamaan työmarkkinoilla tapahtuvaa kehitystä ja työ-ehtosopimusten yleissitovuuden kannalta merkittäviä muutoksia, selvitetään kaikkien valtakun-nallisten työehtosopimusten edustavuus sopimuskausittain samaan tapaan kuin sopimusta en-simmäistä kertaa tarkasteltaessa. Kun oleellisia muutoksia ei ole tapahtunut, vahvistamislauta-kunta toteaa tämän, eikä työehtosopimuksen yleissitovuutta oteta uudelleen käsiteltäväksi. Sopi-muksen osapuolen tai soveltamisalan muututtua vähänkin on yleissitovuusasia jäljempänä tar-keemmin selostetulla tavalla käsitelty uudelleen.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN KOKOONPANO

Puheenjohtaja:

Pirkko Kauppinen, hovioikeudenlaamanni, Helsingin hovioikeus
Henkilökohtainen varajäsen Antti Posio, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Pirkko Mäkinen, tasa-arvovaltuutettu
Henkilökohtainen varajäsen Nina Hotti, kärjätuomari, Vantaan kärjäoikeus

Martti Kairinen, professori, Turun yliopisto
Henkilökohtainen varajäsen Raila Kangasperko, hallitusneuvos, työministeriö

Lautakunnan sihteerit

Ari Pulkkinen, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö
Anu Kangasjärvi, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö, (vv. 1.1.2012 - 30.11.2012)
Anna Tiainen, lakimies, sosiaali- ja terveysministeriö, 7.6. - 11.11.2012
Anne Vänskä, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö, 6.6.2012 saakka

Lautakunnassa käsiteltävien asioiden muut valmistelijat

Eva Aalto, lakimies, sosiaali- ja terveysministeriö, 1.2. - 30.11.2012
Anna Tiainen, lakimies, sosiaali- ja terveysministeriö, 6.6.2012 saakka

Lautakunnan toimiston tehtäviä hoitava henkilökunta

Else Leppälä, osastosihteeri, (vv. 1.1.2012 - 30.4.2012)
Hannele Larinen, toimistosihteeri, (vv. 13.6. - 10.9.2012)
Antti Rautio, toimistosihteeri
Marja Rummukainen, toimistosihteeri, 17.2.2012 saakka
Sirku Talonen, toimistosihteeri, 1.2.2012 - 30.4.2012 ja 4.6. - 10.9.2012

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN KOKOUKSET

Vahvistamislautakunta piti kahdeksan kokousta vuoden 2012 aikana. Yksi kokouksista pidettiin työtuomioistuimen tiloissa osoitteessa Radanrakentajantie 5, Helsinki. Muut kokoukset pidettiin lautakunnan toimistossa osoitteessa Kirkkokatu 14.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNASSA KÄSITELLYT ASIAT

Lautakunta seuraa työmarkkinoilla tapahtuvaa kehitystä. Koska se voi viran puolesta ottaa yleissitovuusasian uudelleen käsiteltäväkseen, se on tarkastellut yleissitovuuteen vaikuttavia muutoksia työehtosopimuksittain. Käsittelyssä ovat olleet etusijalla ne työehtosopimukset, joiden osalta tarve yleissitovuutta koskevan päätöksen antamiselle on ollut etukäteen arvioiden todennäköisin. Uuden päätöksen antamiselle on ollut tarvetta vain osassa työehtosopimuksia, mutta tarkastelu on ollut käytännössä yhtä perusteellista muidenkin työehtosopimusten osalta.

YLEISSITOVIER TYÖEHTOSOPIMUSTEN KÄÄNTÄMINEN JA JULKAISEMINEN

Vahvistamislautakunnan tehtävänä on ollut 1.10.2011 lukien huolehtia siitä, että yleissitovat työehtosopimukset julkaistaan joko suomen tai ruotsin kielellä ja käännöksenä toisella kansalliskielellä. Käytännössä tämä on merkinnyt sitä, että ne sopimukset, joita sopijapuolet eivät tee sekä suomeksi että ruotsiksi käännettään ruotsiksi ja julkaistaan käännöksinä valtion säädöstietopankki Finlexissä. Kilpailutuksen perusteella lautakunta on 9.2.2012 tehnyt Pasanet Oy:n kanssa sopimuksen toimintavuoden ajaksi yleissitovien työehtosopimusten ruotsintamisesta ostopalveluna. Pasanet Oy on ruotsintanut 96 yleissitovaa työehtosopimusta. Vahvistamislautakunta on julkaissut valmistuneet käännökset Finlexissä.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN TEKEMÄT PÄÄTÖKSET

Vahvistamislautakunta antoi yhteensä 49 päätöstä työehtosopimusten yleissitovuudesta. Yleissitoviksi lautakunta vahvisti 40 työehtosopimusta ja yleissitovuutta vailla oleviksi 9 työehtosopimusta.

Päätös annettiin seitsemästä kokonaan uudesta valtakunnallisesta työehtosopimuksesta. Päätös annettiin 42 sellaisesta työehtosopimuksesta, joita oli pidettävä työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta annetussa laissa tarkoitetulla tavalla uusina työehtosopimuksina. Näistä kolmen työehtosopimuksen soveltamisala oli laajentunut tai supistunut ja muita työehtosopimuksia pidettiin uusina työehtosopimusosapuolen muutoksen takia.

Uuden päätöksen antaminen todettiin lautakunnassa tarpeettomaksi 71 työehtosopimuksen osalta.

VALITUKSET VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN PÄÄTÖKSISTÄ

Toimintavuoden aikana tehdyistä päätöksistä ei ole valitettu työtuomioistuimeen.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN TOIMINTAMENOT 1.1. – 31.12.2012

Palkkiot		
	kokouspalkkiot	1360,00
	asiantuntijapalkkiot	23250,00
	Ta:n sotumaksu	515,12
	VaEL -eläkemaksu	4480,17
	tapaturmamaksu	76,25
Virallinen lehti		4309,00
Kirjallisuus ja tilastot		573,39
Yleissitovien työehtosopimusten ruotsintaminen		109 803,00
Muut kulut		412,17
Yhteensä		144 779,10

Helsingissä 28.2.2013

Puheenjohtaja

Pirkko Kauppinen

Sihteeri

Ari Pulkkinen

Liite

Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunnan vuonna 2012 tarkastelemat työehtosopimukset

Yleissitovat työehtosopimukset

Ahtausalan teknisten toimihenkilöiden työehtosopimus
 Ahtausalan toimihenkilöiden työehtosopimus
 Apteekkien työntekijöiden työehtosopimus
 Asfalttialan työehtosopimus
 Asiakaspalvelua, liikenteenhoitoa ja –ohjausta sekä hallinnollisia ja muita toimistotehtäviä koskeva työehtosopimus
 Autoliikennealojen toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus (2)
 Elokuvateattereita koskeva työehtosopimus
 Energiateollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Energiateollisuuden ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Farmaseuttisen henkilöstön työehtosopimus
 Golf-alan työehtosopimus
 Harja- ja sivellinalojen työehtosopimus (2)
 Hiihtokeskusalan työehtosopimus
 Hiusalan työehtosopimus
 Huolinta-alan toimihenkilöiden työehtosopimus
 Huolinta-alan varastoterminaal- ja satamatyöntekijöitä koskeva työehtosopimus
 Huoltokorjaamoiden työehtosopimus
 Huvi-, teema- ja elämyspuistoja koskeva työehtosopimus
 ICT-alan työehtosopimus toimihenkilöille
 Journalisteja koskeva työehtosopimus
 Kemian perusteollisuuden työehtosopimus
 Kemiaalan toimihenkilösopimus
 Kemianteollisuuden ylempiä toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Kenkä- ja nahkateollisuuden työehtosopimus
 Kiinteistöpalvelualan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Kiinteistöpalvelualan työntekijöitä koskeva työehtosopimus
 Kotimaan matkustaja-alusliikenteen työehtosopimus (2)
 Kumiteollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus (2)
 Kumiteollisuuden työehtosopimus (2)
 Kuorma-autoalan työehtosopimus
 Kuvanvalmistamoita koskeva työehtosopimus
 Lasikeraamisen teollisuuden toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus (2)
 Lasikeraamisen teollisuuden työehtosopimus (2)
 Lattianpäällystysalan työehtosopimus
 Lentoliikenteen palveluja koskeva työehtosopimus
 Linja-autohenkilökunnan työehtosopimus
 Luottotieto- ja perintä-alan työehtosopimus
 Maa- ja vesirakennusalan työehtosopimus
 Maalausalan työehtosopimus urakkahinnoitteluineen
 Maaseutuelinkeinojen työehtosopimus (2)
 Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palveluita koskeva työehtosopimus - työntekijät
 Matkailu-, ravintola ja vapaa-ajan palveluita koskeva työehtosopimus - esimiehet
 Matkustamohenkilöstöä koskeva työehtosopimus
 Metsänhoitoyhdistysten ja yksityismetsien toimihenkilöiden työehtosopimus (2)

Metsäteollisuuden ylempiä toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus (2)
 Muovituoteteollisuuden ja kemian tuoteteollisuuden työehtosopimus
 Ohjelmapalvelualan työehtosopimus
 Pahvin- ja paperinjalostusalan toimihenkilöiden työehtosopimus
 Puusepänteollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Puusepänteollisuuden työehtosopimus
 Rahankäsittelypalvelut -alan työehtosopimus
 Rahoitusalan siivoojia koskeva työehtosopimus
 Rahoitusalan työehtosopimus
 Rakennusaine- ja betonteollisuuden toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Rakennustuoteteollisuuden työehtosopimus
 Rautatiealan työehtosopimus
 Sairaankuljettajia koskeva työehtosopimus
 Satamaoperaattorit ry:n ja Auto- ja kuljetusalan työntekijäliitto AKT ry:n välinen työehtosopimus
 Suunnittelu- ja konsulttialan toimihenkilöiden työehtosopimus
 Suunnittelu- ja konsulttialan ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Talonmiehen työtä ja pistepalkkaisia siivoojia koskeva pöytäkirja liitteeksi kiinteistöpalvelualan työntekijöitä koskevaan työehtosopimukseen
 Talotekniikka-alan LVI-toimialan työehtosopimus
 Teknolgiateollisuuden sähköalan työntekijöiden työehtosopimus
 Teknolgiateollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Teknolgiateollisuuden työehtosopimus
 Teknolgiateollisuuden ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Tekstiili- ja vaatetusteollisuuden toimihenkilösopimus
 Tekstiili- ja vaatetusteollisuuden työehtosopimus
 Tekstiilihuoltoalan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Tekstiiliteollisuuden laitosmiesten työehtosopimus
 Terminaalitoimintaa koskeva työehtosopimus
 Terveyspalvelualan työehtosopimus
 Tietotekniikan palvelualan työehtosopimus
 Työkeskuksia ja sosiaalisiksi yritykseksi muuttuneita työkeskuksia koskeva työehtosopimus
 Ulkomaanliikenteen kansi- ja konemiehistön sekä taloushenkilökunnan työehtosopimus
 Ulkomaanliikenteen matkustaja-alussopimus
 Ulkomaanliikenteen pientonniston miehistöä koskeva työehtosopimus
 Ulkomaanliikenteen pientonniston päällystää koskeva työehtosopimus
 Urheilujärjestöjä koskeva työehtosopimus (2)
 Vartiointialan työehtosopimus
 Vedeneristysalan työehtosopimus
 Veturimiestehtäviä rautatieliikenteessä koskeva työehtosopimus
 Viestinnän Keskusliiton ja Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliiton välinen työehtosopimus
 Viestinnän Keskusliiton ja TEAM Teollisuusalojen ammattiliiton välinen kirjatyöntekijöitä koskeva työehtosopimus
 Viestintätyönantajat VTA:n ja Mediaunioni MDU:n välinen teknisten toimihenkilöiden työehtosopimus
 Viestinvälitys- ja logistiikka-alan työehtosopimus
 Viestinvälitys- ja logistiikka-alan ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Äänilevytuottajayhtiöiden palveluksessa olevia muusikkoja, laulajia ja kapellimestareita koskeva työehtosopimus
 Öljy-, maakaasu- ja petrokemianteollisuutta koskeva työehtosopimus

Yleissitovuutta vailla olevat työehtosopimukset

Erityisteollisuutta koskeva työehtosopimus (ei otettu valtakunnallisena työehtosopimuksena tutkittavaksi)

Hammaslääkärienteollisuuden työnantajajärjestö ry:n ja Tehy ry:n välinen työehtosopimus

Jakajia koskeva työehtosopimus

Kemianteollisuus ry:n, Kumiteollisuus ry:n ja Sähköalojen ammattiliitto ry:n välinen sähköalan-työntekijöiden työehtosopimus

Lasikeraamisen teollisuuden sähkömiesten työehtosopimus

Osoitteettomien lähetysten erillisjakelua koskeva työehtosopimus

Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n ja Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:n välinen korjaamoalan työehtosopimus

Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n ja Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:n välinen infra-alan työntekijöitä koskeva työehtosopimus

Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n sekä Palkansaajajärjestö Pardia ry:n ja Ylemmät toimihenkilöt YTN ry:n välinen tarkastusalan työehtosopimus

Puhelinpalveluja ja yhteyskeskuksia koskeva työehtosopimus

Puusepänteollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus (Puuteollisuusyrittäjät)

Suomen Lasitus- ja Hiomoliitto ry:n ja Toimihenkilöunioni TU ry:n välinen lasikeraamisen teollisuuden toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus

Taksiliikenteen työehtosopimus

Tekstiiliteollisuuden sähkömiehiä koskeva työehtosopimus

Terveyspalvelualan työehtosopimus (Unioni)

Viestinnän Keskusliiton ja Ammattiliitto Pron välinen työehtosopimus

Viestinnän Keskusliiton ja TEAM Teollisuusalojen ammattiliiton/ Viestintäalan toimihenkilöt Grafinet ry:n välinen työehtosopimus